

Saferoadin toimittajien käytäntesäännöt

Me Saferoadilla edellytämme yritys vastuuta ja kestävä kehitystä myös toimittajiltamme. Teemme tiivistä yhteistyötä toimittajiemme ja liikekumppaneidemme kanssa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Sen vuoksi olemme laatineet nämä toimittajien käytäntesäännöt määritelläksemme, mitä vaadimme toimittajiltamme ja liikekumppaneiltamme. Uusia toimittajia valitessamme painotamme sosiaalista vastuuta, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevia standardeja ja ympäristöstandardeja. Nämä toimittajien käytäntesäännöt kattavat ihmisoikeudet, työntekijöiden oikeudet, lasten oikeudet, ympäristön, korruption, eturistiriidat ja kauppapakotteet.

Saferoadin toimittajien on tarjottava tavaroita ja palveluita, jotka on tuotettu sovellettavien lakien, määräysten ja näiden toimittajien käytäntesääntöjen mukaisesti. Lisäksi toimittajien tulee välittää toimittajien käytäntesäännöt alihankkijoilleen ja valvoa niiden noudattamista.

Toimittajan on pystyttävä vahvistamaan toimittajien käytäntesääntöjen noudattaminen Saferoadin pyynnöstä. Tällaisia asiakirjoja voivat olla itse annettava vakuutus, seurantakokoukset, ulkopuolisen palveluntarjoajan toiminnan asianmukaisuutta koskeva taustaselvitys ja/tai tuotantolaitosten työolojen tarkastukset Saferoadin vapaan harkintavallan mukaan ja yhteistyössä toimittajan kanssa. Toimittaja on velvollinen nimeämään jokaisen alihankkijan, jonka Saferoad haluaa tarkastaa, ja ilmoittamaan näiden yhteystiedot.

Mikäli toimittajan käytäntesääntöjä rikotaan, Saferoad ja toimittaja laativat yhdessä suunnitelman rikkomuksen korjaamiseksi. Rikkomus on korjattava kohtuullisessa ajassa. Toimitussopimus voidaan irtisanoa rajoituksetta, jos toimittaja ei edelleenkään halua korjata rikkomusta tai jos toimittaja rikkoo olennaisesti näitä toimittajan käytäntesääntöjä.

1. Ei pakkotyötä tai muuta pakollista työtä

Viittaus *ILO:n yleissopimukseen 29 ja 105*

- 1.1. Pakkotyövoimaa, orjatyövoimaa tai tahdonvastaista vankityövoimaa ei saa käyttää.
- 1.2. Työntekijöitä ei saa vaatia toimittamaan "vakuuksia" tai luovuttamaan henkilöllisyystodistuksia työntantajalleen, ja heidän tulee voida jättää työpaikkansa ilmoitettuaan asiasta kohtuullisessa ajassa.

2. Kokoontumisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Viittaus *ILO:n yleissopimukseen 87, 98, 135 ja 154*

- 2.1. Työntekijöillä on poikkeuksetta oikeus liittyä haluamiinsa ammattiyhdistyksiin tai muodostaa niitä ja neuvotella kollektiivisesti. Työnantaja ei saa puuttua ammattiyhdistysten perustamiseen tai työehtosopimusneuvotteluihin tai estää niitä.
- 2.2. Työnantaja suhtautuu avoimesti ammattiyhdistysten toimintaan ja niiden organisatorisiin toimintoihin.
- 2.3. Työntekijöiden edustajia ei saa syrjiä, ja heillä tulee olla mahdollisuus suorittaa edustustehtäviään
- 2.4. työpaikalla.
- 2.5. Kun kokoontumisvapautta ja/tai kollektiivista neuvottelu-oikeutta rajoitetaan lailla, työnantaja helpottaa vaihtoehtoisten riippumattomien ja vapaiden työntekijöiden järjestöjen ja neuvottelumuotojen kehittämistä, eikä estä sitä.

3. Ei lapsityövoiman käyttöä

Viittaus *Lapsen oikeuksia koskevaan YK:n yleissopimukseen, ILO:n yleissopimukseen 138, 182 ja 79, ja ILO:n suositukseen 146*

- 3.1. Jos työ saattaa luonteensa tai olosuhteidensa vuoksi olla haitallista terveydelle, turvallisuudelle tai moraalille, työntekijän alaikärajan on oltava 18 vuotta ja
- 3.2. kansallinen työvoimaan kuulumisen vähimmäisikä tai
- 3.3. oppivelvollisuuden päättymisikä.
- 3.4. Työsuhteen tai työn luonne, joita edellä mainittu vaatimus koskee, määräytyvät kansallisten lakien tai määräysten tai toimivaltaisen viranomaisen mukaan. Työnantajan tulee tarkistaa kansallisen lainsäädännön vaatimukset ja neuvotella asiantuntijoiden kanssa työsuhteen luonteen ja sitä vastaavan vähimmäistyöiän määrittämiseksi.
- 3.5. Jos kansallinen lainsäädäntö, standardit tai vaatimukset eivät katso suoritetun työn aiheuttavan vaaraa terveydelle, turvallisuudelle tai moraalille, työntekijöiden alaikäraja voi olla 16 vuotta edellyttäen, että asianomaisten nuorten terveys, turvallisuus ja moraaliturvataan täysin ja että nuoret ovat saaneet riittävää opetusta tehtävään tai ammatillista koulutusta kyseisellä toimialalla.
- 3.6. On kiellettyä palkata lapsityövoimaa mihinkään työhön, jonka suorittaa edellä määriteltyä ikää nuorempi lapsi.
- 3.7. Alle 18-vuotiasta ei saa määrätä hänen terveydelleen, turvallisuudelleen tai moraalilleen vaaralliseen työhön, mukaan lukien yötyöhön.
- 3.8. ILO:n yleissopimusten 79, 138 ja 182 mukaisia toimintatapoja ja menettelyitä on vahvistettava, dokumentoitava ja saatettava tiedoksi henkilöstölle ja muille asianosaisille. Asianmukaista tukea on tarjottava, jotta tällaiset lapset voivat osallistua oppivelvollisuuteen perustuvaan opetukseen ja suorittaa oppivelvollisuuden.

4. Ei syrjintää

Viittaus ILO:n yleissopimukseen 100 ja 111 sekä YK:n naisten syrjinnän vastaiseen sopimukseen

- 4.1. Palvelukseen ottamisessa, palkkaamisessa, koulutusmahdollisuuksissa, ylentämisessä, irtisanomisessa tai eläkkeelle siirtymisessä ei saa syrjiä etnisen taustan, uskonnon, iän, vammaisuuden, sukupuolen, siviilisäädyn, seksuaalisen suuntautumisen, ammattiliittojen jäsenyyden tai poliittisen kannan perusteella.
- 4.2. On otettava käyttöön toimenpiteitä työntekijöiden suojelemiseksi seksuaalisesti tunkeilevalta, uhkaavalta tai loukkaavalta käyttäytymiseltä tai hyväksikäytöltä sekä syrjinnältä tai työsuhteen perusteettomalta irtisanomiselta esimerkiksi avioliiton, raskauden, vanhemmuuden tai HIV-statuksen vuoksi.

5. Ei julmaa tai epäinhimillistä kohtelua

- 5.1. Fyysinen pahoinpitely tai rankaiseminen tai fyysisen pahoinpitelyn, seksuaalisen tai muunlaisen häirinnän ja sanallisen solvauksen uhka sekä muunlainen uhkailu on kiellettyä.

6. Terveys ja turvallisuus

Viittaus ILO:n yleissopimukseen 155 ja ILO:n suositukseen 164

- 6.1. Työympäristön tulee olla turvallinen ja hygieeninen ottaen huomioon alalla vallitsevan tietämyksen ja mahdolliset erityiset vaaratekijät. Vaarallisia kemikaaleja ja muita aineita tulee käsitellä huolellisesti. On ryhdyttävä riittäviin toimenpiteisiin työnteosta aiheutuvien, siihen liittyvien tai työssä tapahtuvien tapaturmien ja terveydellisten vahinkojen estämiseksi minimoimalla työympäristöön liittyvien vaarojen syyt siinä määrin kuin se on kohtuudella mahdollista.
- 6.2. Työntekijöiden on saatava säännöllistä ja dokumentoitua terveys- ja turvallisuuskoulutusta, ja koulutus on kerrattava uusille tai uusiin työtehtäviin siirretyille työntekijöille.
- 6.3. Puhtaiden wc-tilojen ja juomaveden käyttämömahdollisuus sekä tarvittaessa soveltuvat tilat elintarvikkeiden varastointia varten on tarjottava.
- 6.4. Majoitustilojen, silloin kun niitä on käytettävissä, on oltava puhtaita, turvallisia ja riittävästi ilmastoituja, ja niissä on oltava puhtaiden wc-tilojen ja juomaveden käyttämömahdollisuus.

- 6.5. Näitä toimittajien käytännesääntöjä noudattavan yrityksen on määrättävä vastuu terveydestä ja turvallisuudesta ylimmän johdon edustajalle.

7. Palkat

Viittaus ILO:n yleissopimukseen 131

- 7.1. Normaalilta työviikolta maksettavien palkkojen ja etuuksien on oltava vähintään kansallisten lakien tai alan vertailuarvojen mukaisia sen mukaan, kumpi on korkeampi. Palkan tulee aina riittää kattamaan perustarpeet, mukaan lukien harkinnanvaraiset kulut.
- 7.2. Kaikille työntekijöille on tarjottava ennen palvelukseen ottamista kirjallinen, kattava ja ymmärrettävä sopimus, josta käyvät ilmi heidän palkkaehtonsa mukaan lukien maksettujen verojen määrä, jos sovelletaan kiinteää verotusta sekä maksutapa ja asianomainen palkanmaksujakso joka kerta, kun palkka maksetaan.
- 7.3. Kurinpitotoimena tehtävät palkanpidätykset eivät ole sallittuja, eivätkä muut kuin kansallisessa lainsäädännössä säädetyt vähennykset ole sallittuja ilman asianomaisen työntekijän nimenomaista lupaa.

8. Työtunnit

Viittaus ILO:n yleissopimukseen 1 ja 14

- 8.1. Työajan tulee olla kansallisten lakien, työehtosopimusten, alan vertailuarvojen ja enintään voimassa olevien kansainvälisten standardien mukainen. Työaika ei saa säännöllisesti ylittää 48 tuntia viikossa.
- 8.2. Työntekijöille on annettava vähintään yksi vapaapäivä jokaista 7 päivän ajanjaksoa kohden.
- 8.3. Ylityön tulee olla rajattua ja vapaaehtoista. Suositeltava ylityöaika on enintään 12 tuntia viikossa, eli viikoittainen kokonaistyöaika ylityöt mukaan lukien ei saa ylittää 60 tuntia. Poikkeukset tästä hyväksytään, kun ylityöaikaa säätelee työehtosopimus.
- 8.4. Työntekijät saavat aina ylityökorvauksen kaikista normaalin työajan ylittävistä työtunneista, vähintään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Ylityökorvauksen on aina oltava vähimmäismäärä, jonka suositellaan olevan vähintään 125 % säännöllisestä palkasta.
- 8.5. Työaika saa ylittää 60 tuntia seitsemän päivän jakson aikana vain poikkeustapauksissa, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:
- kansallinen lainsäädäntö sallii sen,
  - työehtosopimus, joka on vapaasti neuvoteltu merkittävää osaa työvoimasta edustavan työntekijöiden järjestön kanssa, sallii sen,
  - asianmukaiset suojatoimet on toteutettu työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden turvaamiseksi, ja
  - työnantaja kykenee osoittamaan, että on kyse poikkeuksellisista olosuhteista, joita ovat esimerkiksi odottamattomat tuotantohuiput, onnettomuudet tai hätätilanteet.

9. Vakituinen työsuhde

- 9.1. Kansainvälisten yleissopimusten, kansallisen lainsäädännön ja määräysten mukaisia velvoitteita työntekijöitä kohtaan koskien vakituisia työsuhteita ei saa korvata käyttämällä lyhytaikaisia sopimuksia (kuten urakkatyövoimaa, tilapäistä työvoimaa, kotityötä tai päivätyötä), alihankkijoita tai muita työsuhteita.
- 9.2. Kaikilla työntekijöillä on oikeus työsopimukseen kielellä, jota he ymmärtävät.
- 9.3. Oppisopimuskoulutuksen kesto ja sisältö on määriteltävä selkeästi ennen toimeksiantoa ja oppisopimusjakson alkamista.

10. Marginaaliväestöryhmät

- 10.1. Luonnonvarojen tuotanto ja käyttö eivät saa myötävaikuttaa marginaaliväestöryhmien resurssien ja tulopohjan tuhoamiseen ja/tai heikkenemiseen, kuten suurten maa-alueiden vaatimiseen, veden tai muiden luonnonvarojen käyttöön, joista nämä väestöryhmät ovat riippuvaisia.

11. Ympäristö

Viittaus UNDP:n sosiaaliin ja ympäristöä koskeviin vaatimuksiin (2014)

- 11.1. Toimenpiteitä ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien haitallisten vaikutusten minimoimiseksi on toteutettava koko arvoketjussa. Tämä sisältää saastumisen minimoimisen, resurssien tehokkaan ja kestäväen käytön edistämisen mukaan lukien energia ja vesi, sekä kasvihuonekaasupäästöjen minimoimisen tuotannossa ja kuljetuksessa. Tuotantopaikan paikallista ympäristöä ei saa käyttää hyväksi tai turmella.
- 11.2. Toimittajan tulee tehdä vuosittain ympäristöriskien arvioinnit kaikkialla, missä sillä on tiloja, jotta voidaan sulkea pois huomioimattomat ympäristön saastumisen ja pilaantumisen riskit. Riskiarviointien perusteella toimittajan johtokunnan, hallintoneuvoston tai muun soveltuvan toimittajan yrityksen elimen tulee ryhtyä toimenpiteisiin riskien minimoimiseksi mahdollisuuksien mukaan.
- 11.3. Kansallista ja kansainvälistä ympäristölainsäädäntöä ja -määräyksiä on noudatettava, ja asiaankuuluvat päästöluvat on hankittava.
- 11.4. Toimittajan odotetaan jatkuvasti parantavan ympäristösuojelunsa tasoa arvoketjussa toiminnan ohjauksen ja seurannan avulla sekä keskittymällä tietoisuuteen ja koulutukseen. Toimittajan on pyrittävä jatkuvasti parantamaan ympäristönsuojelun tasoa vankan tieteellisen pohjan sekä teknisen ja taloudellisen toteutettavuuden perusteella.

12. Korruptio

- 12.1. Kaikessa liiketoiminnassa odotetaan noudatettavan korkeatasoisia rehellisyysvaatimuksia, ja toimittajan on noudatettava kaikkia soveltuvia lahjontaa ja korruptiota koskevia lakeja ja määräyksiä.
- 12.2. Korruptiota ei hyväksytä missään muodossa mukaan lukien lahjonta, kiristys, lahjukset ja sopimattomat yksityiset tai ammatilliset edut asiakkaille, edustajille, urakoitsijoille, toimittajille tai minkään tällaisen osapuolen työntekijöille tai valtion virkamiehille.
- 12.3. Toimittaja pidättäytyy tarjoamasta lahjoja ja kestitystä Saferoadin ostajille, edustajille, muille työntekijöille tai muille Saferoadin puolesta toimiville henkilöille pyrkiäkseen vaikuttamaan liiketoimintapäätöksiin.

13. Eturistiriita

- 13.1. Kun toimittajamme tekevät kauppoja meidän kanssamme, odotamme heidän tekevän päätöksiä vain puolueettomien kriteerien perusteella. Kaikkia tekijöitä, jotka vaikuttavat toimittajien päätöksiin yksityisistä, liiketoiminnallisista tai muunlaisista eturistiriidoista johtuen, on vältettävä alusta alkaen. Sama koskee sukulaisia ja muita lähipiiriin kuuluvia osapuolia.
- 13.2. Johtokunnan jäsenten, työntekijöiden ja muiden toimittajan puolesta toimivien henkilöiden tulee käyttäytyä puolueettomasti kaikissa liiketoimissaan, eivätkä he saa antaa muille henkilöille, yrityksille tai organisaatioille perusteetonta etua.

14. Ei rahanpesua

- 14.1. Me Saferoadilla odotamme toimittajiemme noudattavan kaikkia soveltuvia rahanpesun estämistä koskevia säädöksiä, ja olevan osallistumatta mihinkään rahanpesutoimintaan.
- 14.2. Johtokunnan jäsenet, työntekijät ja muut toimittajan puolesta toimivat henkilöt saavat harjoittaa liiketoimintaa vain lailliseen liiketoimintaan osallistuvien kumppaneiden kanssa laillisista lähteistä peräisin olevilla varoilla.
- 14.3. Toimittajiemme on ryhdyttävä kohtuullisiin toimenpiteisiin estääkseen ja havaitakseen kaikki laittomat maksumuodot ja estääkseen Saferoadin omistajan, Saferoadin tai sen tytäryhtiöiden rahoitustapahtumat, joita muut käyttävät rahanpesuun.

15. Kansallisten ja kansainvälisten pakotteiden noudattaminen

- 15.1 Me Saferoadilla odotamme toimittajiemme noudattavan kaikkia sovellettavia kansallisia ja kansainvälisiä pakotteita. Odotamme, että meille ilmoitetaan viipymättä, jos toimittajiemme kohdistuu kansallisia tai kansainvälisiä pakotteita tai jos he rikkovat kansallisia tai kansainvälisiä pakotteita koskevia lakeja.

16. Kolmannet osapuolet

- 16.1 Me Saferoadilla odotamme toimittajiemme soveltavan riskeihin perustuvaa lähestymistapaa suorittamalla kolmansien osapuolien toiminnan asianmukaisuutta koskevia taustaselvityksiä.

